

Handläggare: Anneli Fällman
Telefon: 08-508 31 360
Bosse Persson
08-508 31 450

Till
Kulturnämnden

KuN 2010-05-10
Nr 17

Översyn av verksamheten i Studion på Kulturhuset

Förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande godkänns.

Sammanfattning

I budgeten för år 2012 har kommunfullmäktige gett kulturnämnden i uppdrag att se över verksamheten i Studion på Kulturhuset.

Baserat på sju månaders verksamhet konstateras i översynen att erfarenheterna av Studions mycket breda repertoar är goda och att lokalen används på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med Kulturhusets uppgift att erbjuda kultur till alla åldersgrupper. Kulturhuset har nu ytterligare en stor programlokal att förlägga egenarrangerade och externa kulturprogram i.

Till en mindre del har externa arrangörer bjudits in vid så kallade klubbevenemang och hyran har då bestämts utifrån självkostnadsprincipen. Musik- och klubbverksamheten är ett nytillskott för stockholmarna och konkurrerar inte med kommersiella aktörer.

Studion är en integrerad del av Sveriges största kulturhus och i översynen framgår att den mångfacetterade verksamheten ligger inom ramen för den kommunala kompetensen.

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Kulturhuset.

Bakgrund

Kulturhuset bedriver en dynamisk kulturverksamhet och detta innebär bland annat att lokalerna regelmässigt ändrar karaktär. I samband med att de nya biblioteken färdigställdes 2010 och 2011 flyttade Serieteket till våning 2 och ungdomsverksamheten Lava flyttade i sin tur in i Serietekets tidigare lokal i markplanet nära Sergelrondellen. Härigenom öppnades möjligheten för att effektivare använda den tidigare Lava-lokalen. Efter en intern förslagsrunda döptes den tidigare Lava-lokalen till Studion och öppnade den 17 september 2011.

Lokalen

Studion, med ingång direkt från gatuplanet, har stora fönster ut mot Sergelrondellen. Takhöjden är åtta meter och ytan är på cirka 700 kvm, inklusive ett entresolplan, med en luftig planlösning väl lämpad för många olika typer av arrangemang och events. Den stora scenen är förstklassig med en flexibel, teknisk utrustning som medger en stor blandning av artister. Det finns stolar för sittande åhörare alternativt ståbord för mingel och stående publik. Kapaciteten är maximalt 300 sittande, alternativt 750 stående personer.

Möjligheten att avgränsa rummet från övriga Kulturhuset ger en stor flexibilitet vad gäller öppettider och specialprogram. Lokalen är tillgänglig för evenemang hela året och i stort sett även dygnet runt.

Syfte

Hörsalen på våning 3 har hittills varit den enda större programlokalen i Kulturhuset. I och med inrättandet av Studion har man nu en större möjlighet att förlägga både egenarrangerade och externa kulturprogram i ytterligare en stor lokal. Hörsalen med sin mer strikta biosittning och placering i huset skiljer sig från Studions flexibilitet och närhet till gatan.

Kulturhusets syfte med Studion grundas helt på ett kulturellt perspektiv, där man vill erbjuda kultur med låga trösklar för att locka fler till Kulturhuset.

Kulturhuset jämställer programverksamheten i Studion med övrig programverksamhet i Kulturhuset som konserter, debattprogram, dans, författarprogram, performance och så vidare.

Visionen har varit, och är fortfarande, att Studion ska fungera som en multiarena och inrymma en mängd verksamheter: barnteater, konserter i olika genrer, föredrag, debatter, workshops, konferenser, frukostmöten, mässor, utställningar och klubbverksamhet.

Utbudet hittills

Efter drygt sju månaders verksamhet, mellan öppningsdatumet den 17 september 2011 och fram till den 20 april 2012, har Studion registrerats för 108 program. Till största del har lokalen använts till konsert- och klubbverksamhet (39 program), dans framför allt för unga i arrangemang av Lava (34), externa korttidsuthyrningar (19) samt debatt, föreläsningar och författarprogram (9). Konsert- och klubbverksamheten beskrivs utförligt under egen rubrik. Övrigt utbud har varierat stort.

Lavas dansprogram arrangeras under namnet Megashop och är inriktad på streetdanskultur där ungdomar är välkomna flera gånger i veckan att träna dans enligt each-one-teach-one-principen där alla är lärare och elever.

Bland större korttidsuthyrningar kan nämnas den årligt återkommande Rekryteringsbazaren, där arbetssökande kan träffa potentiella arbetsgivare, den sociala företagsmässan Skoopi, men också slutna tillställningar i form av föredrag och workshops till White Arkitekter, Regeringskansliet och Stockholm Bygger för att nämna några hyresgäster.

Bland debatter, föreläsningar och författarprogram kan nämnas samarbete med forskare från Stockholms universitet, Kulturhusets framgångsrika Internationell författarscen och den engelska litteraturklubben Book Slam, som för första gången genomfördes i Sverige där uppläsningar och författarsamtal blandas med musik och underhållning i klubbmiljö.

Dessutom har arrangemang genomförts med konstmässan Supermarket, barnfestivalen Mukulat med svenskfinska förtecken, jubileumskonsert med Kulturskolan i Stockholm och den internationellt uppmärksammade lunchdansen Lunch beat, med en timmes stenhård DJ-dans mitt på dagen. I samarbete med bland andra Utrikesdepartementet, amerikanska ambassaden och Sveriges Riksdag direktsändes, från amerikanska kongressen, via länk minnesceremonin kring förintelsen som hyllade Raoul Wallenbergs insatser under kriget.

Flera av programmen ovan tar flera dagars arbete i anspråk för förberedelser, genomförande och avetablering i lokalen.

Ordningen i lokalen har varit mycket god, även vid evenemang sena kvällar och nätter.

Musik- och klubbverksamheten

Musik- och klubbprogrammen har hittills svarat för 36 procent av Studions verksamhet. Programmen anses utgöra ett värdefullt tillskott till Kulturhusets redan befintliga verksamhet, genom att erbjuda kulturupplevelser för ytterligare en målgrupp.

Åldersgruppen 20-35 år har varit underrepresenterad i Kulturhuset och förhoppningen är att livemusik och klubbverksamheterna i Studion ska vara en inkörsport så att denna målgrupp i större utsträckning också kommer att ta del av annan verksamhet i Kulturhuset.

En viktig förutsättning för verksamheten är att programmen utgår från en hög konstnärlig nivå. Kulturhuset eftersträvar också att engagera flera olika typer av arrangörer som verkar inom ett brett konstnärligt spann med olika målgrupper och blandade musikgenrer.

I likhet med övrig verksamhet inom Kulturhuset sker urvalet av utbud och externa samarbetspartners i Studion helt efter konstnärliga kvalitetskriterier och enligt Kulturhusets ledord oväntat, angeläget och samtida. Beslutsprocessen involverar producenter, konstnärliga ledare för program respektive barn & unga och Kulturhuschefen.

Under perioden har Kulturhuset samarbetat med åtta olika klubbarrangörer, som drivs av externa parter, alla med olika profiler och nischade i sin kategori. De har tidigare varit hänvisade till mindre och mer undanskymda lokaler, och har tack vare sin egenart erbjudits att ingå i Kulturhusets programutbud, dock på marknadsmässiga villkor i likhet med andra, jämförbara evenemangsaktörer.

Bland arrangörerna kan nämnas Freshest (queerfeministisk performanceklubb ”med bästa dansgolvet”), Popsystemet (indiepop och electroklubb med liveband) och Klubb Distortion (metal- och hårdrocksklubb med liveband). Varje klubb återkommer ungefär en gång per månad och idén är att klubbarna ska till exempel, förutom DJ:s, innehålla videokonst, miniutställningar, showcase, performance eller andra fördjupningar som bidrar till ytterligare kulturintresse och inspiration för besökaren.

Klubbverksamheten i Studion bedrivs inte i vinstsyfte. Kalkyleringen grundas på principen om täckning för de egna kostnaderna, självkostnadsprincipen. Denna ekonomiska modell gäller även då Kulturhuset bjuder in externa aktörer som, i samverkan med Kulturhuset, producerar klubbar i olika musikstilar under fredagar

och lördagar kl 22-03. Ersättningen från klubbarna är normalt en procentsats på biljettintäkterna och uppgår för närvarande till cirka 30 procent. Biljettpriserna varierar mellan 100-130 kronor per person.

Program produceras och bemannas av Kulturhusets producenter och övrig personal.

Kulturhusets musik- och klubbverksamhet är ett nytillskott för stockholmarna och konkurrerar inte med kommersiella aktörer på marknaden.

Klubbverksamhet i offentlig kulturverksamhet

I den kommunala kompetensen ingår att driva en omfattande och bred kulturverksamhet. Kulturhuset, i likhet med till exempel kommunalt drivna Röhsska museet i Göteborg, anser att klubbarrangemangen är ett viktigt bidrag till att göra verksamheten intressant och tillgänglig för nya målgrupper, vilket inryms i uppdraget.

Även statliga kulturinstitutioner har på senare tid breddat sin ordinarie verksamhet, till exempel har Kungliga Operan arrangerat konserter med Rikard Wolff, Dramaten har flera gånger presenterat popartister på stora scenen och Konserthuset kommer att i sommar visa en graffititställning med verk av Banksy.

Extern restauratör

Vid de olika arrangemangen finns tillgång till mat och dryck för besökarna. Serverings- och garderobsverksamheten hanteras av extern restauratör vars kontrakt med Kulturhuset grundas på en omsättningsbaserad hyra på marknadsmässiga villkor. Serveringen erbjuder en enklare meny, inklusive catering, med rättigheter för stora middagar. Till detta kommer en rymlig garderob och en välfungerande logistik för många olika typer av publika verksamheter.

Framtid

De sju första månaderna visar att lokalen har en stor attraktionskraft för olika typer av arrangörer. De stora fördelarna är det unika urbana läget i city och lokalens beskaffenhet; förvandlingsbar med flexibel möblering, högt i tak, fönster mot gatan, separat ingång och stor publik kapacitet.

Konkret kommer Studion på musiksidan nischa sig ytterligare. Med programsättning av bland annat afrikansk, kurdisk och persisk kultur framöver är målet att nå ännu fler målgrupper. I sommar kommer Studion vara en plats för evenemang bland annat under Pridefestivalen, Stockholm Fringe Festival – Stoff

och Stockholms Kulturfestival, som arrangerar tre dagars musikfestival med tolv band från hela Norden. Under året planeras Stockholms jazzfestival, danskonserten Världens drag, som vänder sig främst till vuxna med funktionshinder, och ICORN-konferensen att äga rum.

I framtidsplanen ligger drömscenariot för ett typiskt dygn: frukostmöte för företag som har hyrt in sig, lunchseminarium för allmänheten, ett barnprogram på eftermiddagen, konsert på kvällen, med efterföljande klubb på natten. För att uppnå detta krävs flera åtgärder: större nätverk kring aktörer som hyr in sig, utökat samarbete med externa programläggande verksamheter, externa programläggande verksamheter och tillkommande extern finansiering och/eller omprioritering av personella resurser.

Bedömningen är att det behövs ytterligare ett år för att etablera verksamheten både internt och externt, och därmed uppnå önskescenariot.

En utmaning är att många arrangemang kräver svartläggning av lokalen och därför inte är synlig från gatan. Skyltning i och gestaltning av fönstren ska därför ses över.

Kulturhuset gör regelbundet genomlysningar av sin verksamhet och en publikundersökning genomförs under våren 2012 med speciell fokus på Studion. Bland annat ska besökarna svara på hur väl målgruppsidén i Studion stämmer överens med verkligheten. Uppföljande undersökningar kommer att göras 2013 och 2014.

Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen anser att Studion är ett välkommet tillskott i överenskommelse med uppgiften att erbjuda stockholmarna en bred form av kultur. Den stora lokalen, mitt i city, är väl lämpad att användas för de programaktiviteter som nu startats upp. Kulturförvaltningen stödjer därför fortsatt utveckling av Studions mångfacetterade verksamhet.